

ΕΓΓΡΑΨΑΝ ΓΙΑ ΤΟ «ΑΝΑΒΙΩΣΗ»

«Μαγευτικό... Ο Κινγκ είναι αξεπέραστος στο να επικαλείται το υπερφυσικό μέσα από τα ισχυρά συναισθήματα των χαρακτήρων του και η απεικόνιση του Τζέικομπς ως ανθρώπου που έχει χάσει την ψυχική του ισορροπία από τη θλίψη αλλά καθοδηγείται από την ακόρεστη επιστημονική περιέργεια είναι τόσο πιστευτή όσο και τρομακτική. Διαβάζοντας το τέλος του μυθιστορήματος –ένα από τα καλύτερα του Κινγκ– θα νιώσετε σαν να σας χτύπησε κεραυνός».

Publishers Weekly

«Ο Κινγκ συνεχίζει να επισημαίνει την ανείπωτα τρομακτική παραδοξότητα που βρίσκεται στις παρυφές της καθημερινότητας... Κανείς δεν είναι καλύτερος στον ψυχολογικό τρόπο από τον Κινγκ. Άλλη μια ανατριχιαστική απόλαυση για τους θαυμαστές του».

Kirkus Reviews

«Η γραφή του Κινγκ στην *Αναβίωση* διαθέτει τη μεταδοτική χαρά η οποία βρίσκεται πάντοτε στην καρδιά της επιτυχίας του. Ωριμότερος και σοφότερος κάθε φορά που γράφει, ο Κινγκ έχει περάσει από τον σωματικό τρόπο που τον στοίχειωσε από τότε που τον χτύπησε ένα φορτηγό καθώς περπατούσε, σε έναν περισσότερο μεταφυσικό, συμπαντικό τρόπο. Γράφει για πράγματα τόσο αναπόφευκτα που μιλάει σε όλους μας».

The New York Times

«Το υπέροχο νέο μυθιστόρημα του Κινγκ προσφέρει την αταβιστική ευχαρίστηση του να έρχεσαι να κάτσεις κοντά στη φωτιά μέσα στο σκοτάδι για ν' ακούσεις μια ιστορία από κάποιον που γνωρίζει ακριβώς πώς να κάνει τον κάθε ακροατή του να ανατριχιάσει».

Washington Post

«Η *Αναβίωση* είναι ένα βιβλίο σκοτεινό, ανησυχητικό και πολύ τρομακτικό, που αποκαλύπτει ένα μυαλό (του αφηγητή οπωσδήποτε, του Κινγκ ίσως) που ψάχνει απαντήσεις στα πανάρχαια ερωτήματα για τη ζωή και το θάνατο».

Minneapolis Star Tribune

«Η *Αναβίωση* συγκαταλέγεται στα καλύτερα βιβλία του Κινγκ... τρυφερό, συγκινητικό και τρομακτικό».

New York Daily News

«Πρόκειται για το πιο σκοτεινό μυθιστόρημα του Κινγκ εδώ και αρκετό καιρό... Η *Αναβίωση* είναι ένας αγώνας πάλης ανάμεσα στην πίστη και την επιστήμη, και το να παρακολουθείς τον Κινγκ να καταπιάνεται με την αέναη αυτή θεολογική αντιπαράθεση στο πλαίσιο ενός μυθιστορήματος τρόμου είναι συναρπαστικό. Αυτό είναι το είδος βιβλίου που δε θα μπορούσε να είχε γράψει νεότερος. Είναι το αποτέλεσμα της δουλειάς κάποιου που έχει ζήσει μακρά ζωή και έχει βιώσει τα πάνω της και τα κάτω της».

Miami Herald

«Είναι μια καλή τρομακτική ιστορία, αλλά και πολύ περισσότερα. Κάθε σελίδα είναι και μια αποθησαύριση λεπτομερειών για την καθημερινότητα στην Αμερική, στη δεκαετία του '60 ή οποιαδήποτε άλλη δεκαετία την οποία φωτίζει η ιστορία του Κινγκ... Είναι καθαρή ποίηση».

Raleigh News & Observer

«Η *Αναβίωση* είναι αναμφισβήτητο το καλύτερο έργο του εδώ και χρόνια... φρέσκο... μια εξαιρετική, απλά γραμμένη ιστορία... γεμάτη αγωνία και ενδιαφέρονσα, οι θαυμαστές του Κινγκ θα τη διαβάσουν μέσα σε μια μέρα».

Boston Herald

«Όπως στα περισσότερα έργα του, ο Κινγκ συλλαμβάνει εξαιρετικά τις μικρές στιγμές του πραγματικού κόσμου, τα πράγματα που είναι ανθρώπινα και κοινά για όλους. Είναι ένας κόσμος που όλοι ξέρουμε και αναγνωρίζουμε. Και κάνει το σκοτάδι που βρίσκεται ακριβώς πέρα από την αντίληψή μας να μοιάζει κι αυτό πιο αληθινό».

Pittsburgh Post Gazette

«Όλα τα στοιχεία που έκαναν τον Κινγκ διαπρεπή συγγραφέα τρόμου ζωντανεύουν σ' αυτή την ακραία ανατριχιαστική ιστορία ... Καθηλωτικό».

Cleveland Plain Dealer

«Η *Αναβίωση* σφύζει από αναφορές σε κλασικά έργα τρόμου... Δίνει σε γνώριμα θέματα –τη σχέση επιστήμης και θρησκείας, τη λεπτή γραμμή που διαχωρίζει τη θλίψη από την παραφροσύνη– νέα δυναμική».

Tampa Bay Times

«Μια φρέσκια ένεση αδρεναλίνης και τρόμου από τον Στίβεν Κινγκ... Μείν, ροκ εν ρολ, ενδιαφέροντες χαρακτήρες και αγωνιώδης εξέλιξη που καταλήγει σ' ένα φρικιαστικό τέλος –Κινγκ εκλεκτής ποιότητας».

People

«Ο Κινγκ στα καλύτερά του, με πλήρη έλεγχο της τρομακτικής ιστορίας του, καταπληκτικούς χαρακτήρες και εκπληκτική γραφή σε κάθε σελίδα... Το σκοτάδι της αυθεντικής φρίκης. Απολύτως εξαιρετικό».

Daily Mail

«Είναι λίγοι οι συγγραφείς που μπορούν τόσο αβίαστα, τόσο φυσικά και με τέτοια οικειότητα να ξεδιπλώσουν τις λεπτομέρειες μιας ζωής. Ίσως γι' αυτό, όταν το βιβλίο αρχίζει να ξεγλιστρά από τη δική μας πραγματικότητα, να ακολουθούμε πρόθυμα τον Τζέιμι εκεί που θέλει να μας οδηγήσει».

Guardian

«Αποδεικνύει ότι μπορεί ακόμη να δημιουργεί σκηνές με τον χαρακτηριστικό συνδυασμό έντασης και παραδοξότητας».

Sunday Times

«Ό,τι πιο δυνατό έχει γράψει εδώ και μια δεκαετία, με το πιο μοχθηρό τέλος από οποιοδήποτε άλλο βιβλίο φέτος».

Telegraph

«Απλά υπέροχο... κλασικός Κινγκ: οικείο, ευανάγνωστο και πειστικό... Καλύτερο από τα περισσότερα μπεστ σέλερ εκεί έξω».

Independent

«Ένα σπουδαίο βιβλίο από έναν μεγάλο συγγραφέα».

New Statesman

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ
ΣΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ BELL:

Κριστίν
Οι Νυχτερίτες
Το Πρόσωπο του Φόβου
Χρήσιμα Αντικείμενα
Μίτζερι
Αϋπνία
Ρόουζ Μάντερ
Εφιάλτες και Ονειρότοποι
Οι Ρυθμιστές
(ως Ρίτσαρντ Μπάκμαν)
Ντεσπερέισον
Το Πράσινο Μίλι
Σάκος με Κόκαλα
Καρδιές στην Ατλαντίδα
Το Φυλαχτό
(με τον Πίτερ Στράουμπ)
Νεκρή Ζώνη
Ονειροπαγίδα
Το Μαύρο Σπίτι
(με τον Πίτερ Στράουμπ)
Όλα Είναι Δυνατά
Από μια Μπιούικ 8
Κούτζο
Περί Συγγραφής
Το Κινητό

Η Ιστορία της Λίσι
Μπλέιζ
(ως Ρίτσαρντ Μπάκμαν)
Ντούμα Κη
Ιστορίες του Λυκόφωτος
Νεκρωταφίο Ζώνων
Ο Θόλος
Σκοτάδι Βαθύ, Δίχως Άστρα
22/11/63
Joyland
Δόκτωρ Ύπνος
Ο κύριος Μερσέντες
Το Παιδί από το Κολοράντο
Αναβίωση

Ο ΜΑΥΡΟΣ ΠΥΡΓΟΣ:

Ο Τελευταίος Πιστολέρο
Το Κάλεσμα των Τριών
Οι Ρημαγμένοι Τόποι
Ο Μάγος και η Γυάλινη Σφαίρα
Ο Άνεμος Μέσα Από την Κλειδαρότρυπα
Οι Λύκοι της Κάλα
Το Τραγούδι της Σουζάνας
Ο Μαύρος Πύργος

STEPHEN KING

ΑΝΑΒΙΩΣΗ

Μετάφραση: Έφη Τσιρώνη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ BELL
ΦΕΙΔΙΟΥ 18, 106 78 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 210.360.9438 - 210.362.9723
www.bell.gr

Τίτλος πρωτοτύπου: *Revival*

Copyright © 2014 by Stephen King

Για την ελληνική γλώσσα:

© 2015 ΧΑΡΛΕΝΙΚ ΕΛΛΑΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΒΕΕ

Μετάφραση: Έφη Τσιρώνη

Επιμέλεια: Κατερίνα Ασήμου

Διόρθωση: Κυριάκος Μιχελόγκωνας

Σχεδιασμός εξωφύλλου: Άγγελος Αναστασιάδης

Το βιβλίο αυτό είναι έργο μυθοπλασίας. Τα ονόματα, οι χαρακτήρες, οι τοποθεσίες και τα περιστατικά είτε είναι προϊόν της φαντασίας του συγγραφέα είτε χρησιμοποιούνται κατά τρόπο μυθιστορηματικό. Οποιαδήποτε ομοιότητα με πραγματικά πρόσωπα, εν ζωή ή όχι, γεγονότα, τοποθεσίες, ιδρύματα ή επιχειρήσεις είναι εντελώς συμπτωματική.

Απαγορεύονται η αναδημοσίευση και αναπαραγωγή –ολική, μερική ή περιληπτική–, η κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση του κειμένου με οποιονδήποτε τρόπο –μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλων– χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη, σύμφωνα με το Νόμο 2121/1993 και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας.

ISBN 978-960-507-083-0

BELL BEST SELLER - ΤΕΥΧΟΣ 1083

Για τον συγγραφέα

Ο Στίβεν Κινγκ γεννήθηκε το 1947 στο Πόρτλαντ του Μέιν. Το πρώτο μυθιστόρημά του, *Κάρι*, εκδόθηκε το 1974. Σήμερα, με πάνω από πενήντα μυθιστορήματα και διακόσια διηγήματα στο ενεργητικό του, αναγνωρίζεται παγκοσμίως ως ένας από τους σημαντικότερους συγγραφείς της εποχής μας. Έχει επανειλημμένα αποσπάσει το Διεθνές Βραβείο Φαντασίας, τα βραβεία Bram Stoker, Locus, O. Henry, Hugo και άλλα, και έχει τιμηθεί για το σύνολο του έργου του με τον τίτλο του Μεγάλου Μαιτρ από την Ένωση Συγγραφέων Τρόμου, το 1992, και από την Ένωση Συγγραφέων Μυστηρίου της Αμερικής το 2007. Το 2003 το Εθνικό Ίδρυμα Βιβλίου των ΗΠΑ του απένειμε το Μετάλλιο Διακεκριμένης Συνεισφοράς στα Αμερικανικά Γράμματα. Πολλά έργα του έχουν μεταφερθεί στον κινηματογράφο και την τηλεόραση· ανάμεσά τους τα *Λάμπη*, *Μίτζερι*, *Έκρηξη Οργής (Κάρι)*, *Στάσου Πλάι Μου*, *Τελευταία Έξοδος: Ρίτα Χέιγουορθ*, *Το Πράσινο Μίλι* και *Ο Θόλος*. Ο συγγραφέας ζει στο Μπάνγκορ του Μέιν με τη σύζυγό του, τη μυθιστοριογράφο Τάμπιθα Κινγκ.

Αυτό το βιβλίο είναι για κάποιους από αυτούς
που οικοδόμησαν τον οίκο μου:

Μαίρη Σέλεϊ

Μπραμ Στόκερ

Χ. Π. Λάβκραφτ

Κλαρκ Άστον Σμιθ

Ντόναλντ Γουάντρεϊ

Φριτς Λάιμπερ

Όγκαστ Ντέρλεθ

Σέρλι Τζάκσον

Ρόμπερτ Μπλοχ

Πίτερ Στράουμπ

Και για τον ΑΡΘΟΥΡ ΜΑΧΕΝ, το διήγημα του οποίου
Ο Μέγας Θεός Παν με στοιχειώνει μια ζωή.

Δεν είναι νεκρό αυτό που μπορεί να κείτεται αιώνια,
και σε παράξενες εποχές, ακόμα κι ο θάνατος ίσως πεθάνει.

—Χ. Π. Λάβκραφτ

Καταλύτης. Σκαλ Μάουντεν.

Ειρηνική Λίμνη.

Η ζωή μας, κατά έναν τρόπο, τουλάχιστον, είναι πραγματικά σαν κινηματογραφική ταινία. Οι πρωταγωνιστές είναι οι συγγενείς και οι φίλοι μας. Οι δευτεραγωνιστές είναι οι γείτονες, οι συνάδελφοι, οι δάσκαλοι και οι γνωστοί μας. Υπάρχουν επίσης και οι μικροί ρόλοι: η κοπέλα με το όμορφο χαμόγελο στο ταμείο του σούπερ μάρκετ, ο φιλικός μπάρμαν στο μπαράκι της γειτονιάς, οι τύποι που ιδρώνουμε μαζί τους τρεις φορές την εβδομάδα στο γυμναστήριο. Και υπάρχουν και οι χιλιάδες κομπάρσοι –οι άνθρωποι που κυλούν μέσα από την καθημερινή ζωή σαν το νερό στο σουρωτήρι, ιδωμένοι για μια φορά κι ύστερα ποτέ ξανά. Ο έφηβος που χαζεύει τα κόμικς στο Μπαρνς & Νομπλ, αυτός που προσπερνάμε ξυστά (μουρμουρίζοντας «Συγγνώμη») για να φτάσουμε στα περιοδικά. Η οδηγός στη διπλανή λωρίδα, που, σταματημένη στο κόκκινο φανάρι, βρίσκει ευκαιρία να φρεσκάρει το κραγιόν της. Η μητέρα που σκουπίζει παγωτό από το στόμα του μικρού της στο φαστφουντάδικο όπου κάναμε μια στάση για να τσιμπήσουμε κάτι στα γρήγορα. Ο πλανόδιος που μας πούλησε το σακουλάκι με τα φιστίκια σ' έναν αγώνα μπείζμπολ.

Μερικές φορές, όμως, εμφανίζεται στη ζωή μας κάποιος που δε χωράει σε καμιά απ' αυτές τις κατηγορίες. Είναι ο μπαλαντέρ που πετάγεται απ' την τράπουλα σε τυχαίες στιγμές κατά τη δι-

άρκεια των χρόνων, συχνά σε περιόδους κρίσης. Στις ταινίες, αυτός ο χαρακτήρας είναι γνωστός ως καταλύτης ή, αλλιώς, φορέας αλλαγής. Όταν εμφανίζεται σε μια ταινία, ξέρετε ότι εμφανίζεται γιατί εκεί τον έβαλε ο σεναριογράφος. Ποιος είναι όμως ο σεναριογράφος της ζωής μας; Το πεπρωμένο ή η σύμπτωση; Θέλω να πιστεύω το δεύτερο. Το θέλω ολόψυχα και με όλη μου την καρδιά. Όταν σκέφτομαι τον Τσαρλς Τζέικομπς –τον δικό μου καταλύτη, τον δικό μου φορέα αλλαγής, τη δική μου νέμεση– δε θέλω, δεν το αντέχω να πιστέψω ότι η παρουσία του στη ζωή μου είχε την οποιαδήποτε σχέση με το πεπρωμένο. Κάτι τέτοιο θα σήμαινε ότι όλα αυτά τα τρομερά πράγματα –οι τόσες φρικαλεότητες– ήταν γραφτό να συμβούν. Αν ήταν, τότε φως δεν υπάρχει, και η πίστη μας σ' αυτό δεν είναι παρά μια ανόητη ψευδαίσθηση. Αν ήταν, τότε ζούμε στο σκοτάδι, όπως τα ζώα στο λαγούμι ή τα μυρμήγκια βαθιά χωμένα στη φωλιά τους.

Και όχι μόνοι μας.

Η Κλερ μου είχε χαρίσει ένα στρατό για τα έκτα γενέθλιά μου, και ένα Σάββατο του Οκτωβρίου του 1962 προετοιμαζόμουν για μαζική σύρραξη.

Ήμουν από μεγάλη οικογένεια –τέσσερα αγόρια, ένα κορίτσι– και, ως βενιαμίν, έπαιρνα πάντα πολλά δώρα. Η Κλερ μου χάριζε πάντα τα καλύτερα. Δεν ξέρω αν είχε να κάνει με το ότι ήταν η μεγαλύτερη, ή το μοναδικό κορίτσι, ή και τα δυο. Αλλά απ' όλα τα υπέροχα πράγματα που μου είχε δωρίσει στη διάρκεια των χρόνων, εκείνος ο στρατός ήταν με διαφορά το καλύτερο. Είχε διακόσιους πράσινους πλαστικούς στρατιώτες, κάποιους με τουφέκια, κάποιους με πολυβόλα, μια ντουζίνα απ' αυτούς ενωμένους με κυλινδρικά μαραφέτια που η Κλερ τα έλεγε όλμους. Υπήρχαν επίσης οχτώ φορηγά και δώδεκα τζιπ. Ίσως όμως το καταπληκτικότερο μ' αυτόν το στρατό να ήταν το κουτί της συσκευασίας του, ένα χαρτονένιο στρατιωτικό μπαούλο βαμμένο σε πράσινες και καφετιές αποχρώσεις παραλλαγής, με την ένδει-

ξη ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΣΤΡΑΤΟΥ ΤΩΝ ΗΠΑ τυπωμένη στο μπροστινό μέρος. Από κάτω, η Κλερ είχε προσθέσει με κεφαλαία τη δική της ένδειξη: ΤΖΕΪΜΙ ΜΟΡΤΟΝ, ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ.

Εγώ ήμουν αυτός.

«Το είδα σε μια διαφήμιση με κουπόνι παραγγελίας, στο πίσω μέρος ενός από τα κόμικς του Τέρι», μου είπε όταν έπαψα επιτέλους να στριγκλίζω από ενθουσιασμό. «Ο αδερφούλης μας, βέβαια, δεν ήθελε να κόψω το περιοδικό του γιατί είναι παλιοκακάδι που...»

«Όπως το λες», είπε ο Τέρι. Ήταν οχτώ χρονών. «Είμαι ένα κακάδι για μεγάλα αδέρφια». Έκανε τα δυο του δάχτυλα διχάλα και βούλωσε μ' αυτά τα ρουθούνια του.

«Αρκετά», είπε η μητέρα μας. «Δε θέλω αδερφικές αντιζηλίες στα γενέθλια, παρακαλώ, κι ευχαριστώ πολύ. Τέρι, βγάλε τα δάχτυλά σου απ' τη μύτη σου».

«Τέλος πάντων», είπε η Κλερ. «Αντέγραψα το κουπόνι και το ταχυδρόμησα. Φοβόμουν μήπως η παραγγελία δεν έρθει έγκαιρα, αλλά ήρθε. Χαίρομαι που σ' αρέσει». Και με φίλησε στον κρόταφο. Ακόμα μπορώ να νιώσω αυτά τα απαλά φιλά.

«Το λατρεύω!» είπα, σφίγγοντας το χαρτονένιο μπαούλο στο στήθος μου. «Και θα το λατρεύω για πάντα!»

Αυτά γίνονταν μετά το πρόγευμα, που ήταν τηγανίτες με μύρτιλα και μπέικον –το αγαπημένο μου. Όλοι τρώγαμε τα αγαπημένα μας φαγητά στα γενέθλιά μας, και τα δώρα ακολουθούσαν αμέσως μετά το πρόγευμα, εκεί, στην κουζίνα, με την ξυλόστοφά της και το μακρύ τραπέζι της και την μπαγκατέλα που είχαμε για πλυντήριο και που χαλούσε διαρκώς.

«Για τον Τζέιμι, το “πάντα” είναι, τύπου, πέντε μέρες», είπε ο Κον. Ο Κον ήταν δέκα χρονών, αδύνατος (αν και μπουλούκωσε αργότερα), και με κλίση στις επιστήμες, ακόμα και τότε.

«Καλό, Κόνραντ», είπε ο πατέρας μας. Ήταν ντυμένος για τη δουλειά, με καθαρή ολόσωμη φόρμα που είχε το όνομά του –PI-TΣΑΡΝΤ– κεντημένο με χρυσή κλωστή στην αριστερή τσέπη

του στήθους. Στη δεξιά έλεγε ΚΑΥΣΙΜΑ ΜΟΡΤΟΝ. «Έντυπωσιάστηκα».

«Ευχαριστώ, ντάντι».

«Χάρη στη μελιστάλαχτη γλώσσα σου κέρδισες την ευκαιρία να βοηθήσεις τη μητέρα σου με τα πιάτα».

«Είναι η σειρά του Άντι!»

«*Ηταν* η σειρά του Άντι», είπε ο μπαμπάς, ρίχνοντας σιρόπι στην τελευταία τηγανίτα. «Πιάσε ένα ποτηρόπανο, Μελιστάλαχτε. Και προσπάθησε να μη σπάσεις τίποτα».

«Τον κακομαθαίνεις όσο δεν παίρνει», είπε ο Κον, αλλά έπιασε ένα ποτηρόπανο.

Ο Κόνι δεν έπεφτε εντελώς έξω ως προς την αντίληψη που είχα για το «πάντα». Πέντε μέρες αργότερα, το παιχνίδι Χειρουργείο που μου είχε χαρίσει ο Άντι μάζευε χνούδια κάτω απ' το κρεβάτι μου (έτσι κι αλλιώς, κάποια από τα μέλη του σώματος έλειπαν· ο Άντι είχε αγοράσει το παιχνίδι για είκοσι πέντε σεντς στο φιλανθρωπικό παζάρι του συλλόγου Γιουρίκα Γκρέιντζ). Το ίδιο και τα παζλ που μου είχε δωρίσει ο Τέρι. Όσο για τον Κον, μου είχε δώσει ένα Βιου Μάστερ, κι αυτό κράτησε λίγο παραπάνω, αλλά τελικά κατέληξε στην ντουλάπα μου, για να μην επαμφανιστεί ποτέ.

Από τη μαμά και τον μπαμπά πήρα ρούχα, επειδή τα γενέθλιά μου πέφτουν στα τέλη Αυγούστου, κι εκείνη τη χρονιά θα πήγαινα πρώτη δημοτικού. Βρήκα τα καινούρια παντελόνια και πουκάμισά μου τόσο συναρπαστικά όσο και το δοκιμαστικό σήμα της τηλεόρασης, προσπάθησα όμως να πω ευχαριστώ με ενθουσιασμό. Υποθέτω ότι με κατάλαβαν αμέσως —ο ψεύτικος ενθουσιασμός δε βγαίνει εύκολα στα εξάχρονα, μολονότι, δυστυχώς, είναι μια δεξιότητα την οποία οι περισσότεροι από μας κατακτούμε αρκετά γρήγορα. Όπως και να 'χε, τα ρούχα πλύθηκαν στην μπαγκατέλα, κρεμάστηκαν στο μπουγαδόσκοινο της πλαϊνής αυλής, και τελικά βρέθηκαν διπλωμένα στα συρτάρια της σιφονιέρας μου. Όπου —όπως είναι μάλλον περιττό να προσθέσω— παρέμειναν αόρατα και λησμονημένα μέχρι που ήρθε ο

Σεπτέμβριος και η ώρα να τα φορέσω. Θυμάμαι ότι υπήρχε κι ένα τσίλικο πουλόβερ, καφέ με κίτρινες ρίγες. Όταν το φορούσα, παρίσταναν ότι ήμουν ο υπερήρωας Άνθρωπος-Σφήκα: Κακοποιοί, τρέμετε το κεντρί μου!

Αλλά ο Κον είχε πέσει έξω για το στρατιωτικό μπαούλο της Κλερ. Έπαιζα κάθε μέρα μ' εκείνους τους στρατιώτες, συνήθως στην άκρη της μπροστινής αυλής μας, στη χωματινή λωρίδα που χώριζε την πρασιά μας από την οδό Μεθοδιστών, που τότε ήταν κι εκείνη χωματόδρομος. Με την εξαίρεση της Εθνικής Οδού 9 και της λεωφόρου διπλής κυκλοφορίας που οδηγούσε στο Γκόουτ Μάουντεν, όπου υπήρχε ένα παραθεριστικό κέντρο για πλούσιους, εκείνο τον καιρό όλοι οι δρόμοι στο Χάρλοου ήταν χωματινοί. Ακόμα θυμάμαι τη μητέρα μου να αγανακτεί με τη σκόνη που γέμιζε το σπίτι τις άνδρες μέρες του καλοκαιριού.

Ο Μπίλι Πακέτ και ο Αλ Νόουλς –οι δύο καλύτεροί μου φίλοι– έπαιζαν συχνά πόλεμο μαζί μου τα μεσημέρια, τη μέρα όμως που ο Τσαρλς Τζέικομπς εμφανίστηκε για πρώτη φορά στη ζωή μου ήμουν μόνος μου. Δε θυμάμαι για ποιο λόγο δεν ήταν εκεί ο Μπίλι και ο Αλ, αλλά θυμάμαι ότι ήμουν ευχαριστημένος που είχα μείνει και μία φορά με τους στρατιώτες μου στην αποκλειστική διάθεσή μου. Κατά πρώτο λόγο, δεν ήμουν αναγκασμένος να τους μοιράσω σε τρεις μεραρχίες. Και κατά δεύτερο –κι αυτός ήταν ακόμα πιο σημαντικός– δε χρειαζόταν να μαλώσω με τον Μπίλι και τον Αλ για το ποιος είχε σειρά να νικήσει. Για να πω την αλήθεια, μου φαινόταν άδικο να πρέπει να χάνω κι εγώ, αφού επρόκειτο για τους δικούς μου στρατιώτες και το δικό μου στρατιωτικό μπαούλο.

Όταν εξέθεσα αυτή την άποψη στη μητέρα μου, μια ζεστή μέρα στο τέλος του καλοκαιριού λίγο μετά τα γενέθλιά μου, εκείνη μ' έπιασε απ' τους ώμους και με κοίταξε στα μάτια, αλάθητο σημάδι ότι επρόκειτο να λάβω ένα ακόμα Μάθημα Ζωής. «Αυτή η δουλειά με το δικό μου, Τζέιμι, είναι το μισό πρόβλημα

του κόσμου. Όταν παίζεις πόλεμο με τους φίλους σου, οι στρατιώτες ανήκουν σε όλους σας».

«Ακόμα κι αν παίζουμε σε αντίπαλα στρατόπεδα;»

«Ακόμα κι αν. Όταν ο Μπίλι και ο Αλ πάνε σπίτι τους για βραδινό κι εσύ ξαναβάλεις τους στρατιώτες σου στο κουτί...»

«Στρατιωτικό μπαούλο είναι!»

«Σωστά, στο στρατιωτικό μπαούλο. Όταν τους βάλεις εκεί, τότε είναι και πάλι δικοί σου. Όπως θα μάθεις όταν μεγαλώσεις, οι άνθρωποι έχουν ένα σωρό τρόπους να φέρονται άθλια ο ένας στον άλλο, νομίζω όμως ότι όλη αυτή η κακή συμπεριφορά δεν έχει άλλη αιτία από εκείνο τον παλιό γνώριμό μας, τον εγωισμό. Υποσχέσου μου ότι δε θα φερθείς ποτέ εγωιστικά, μικρέ».

Υποσχέθηκα, αλλά και πάλι δε μου άρεσε όταν νικούσαν ο Μπίλι και ο Αλ.

Εκείνη τη μέρα του Οκτωβρίου του 1962, με την τύχη του κόσμου να κρέμεται από μια κλωστή για μια φτυσιά τόπο ονόματι Κούβα, πολεμούσα και στα δύο στρατόπεδα, πράγμα που μάλλον θα μου εξασφάλιζε τη νίκη. Νωρίτερα, είχε περάσει από την οδό Μεθοδιστών το γκρέιντερ της πόλης («Για ν' ανακατώσει τις πέτρες», γκρίνιαζε πάντα ο πατέρας μου), και υπήρχε μπόλικο σκόρπιο χώμα τριγύρω. Μάζεψα αρκετό για να φτιάξω πρώτα ένα λόφο, μετά έναν ψηλό λόφο, και μετά έναν *πολύ* ψηλό λόφο, που μου έφτανε ως τα γόνατα. Στην αρχή σκέφτηκα να τον ονομάσω Γκόουτ Μάουντεν, εκτός όμως από κοινότοπο (στο κάτω κάτω, το πραγματικό Γκόουτ Μάουντεν βρισκόταν μόλις είκοσι χιλιόμετρα μακριά), το όνομα μου φαινόταν και βαρετό. Μετά από μελέτη, αποφάσισα να ονομάσω το δικό μου βουνό Σκαλ Μάουντεν*. Μέχρι και σπηλιές προσπάθησα να του ανοίξω, σαν δύο τρύπες για μάτια δηλαδή, αλλά το χώμα ήταν στεγνό και οι τρύπες γέμιζαν αμέσως χώμα.

* Skull Mountain: Κρανίου Όρος. (Σ.τ.Μ.)

«Ε, εντάξει», είπα στους πλαστικούς στρατιώτες, που περίμεναν πεταμένοι φύρδη μίγδην μέσα στο μπαουλάκι τους. «Ο κόσμος είναι σκληρός και δεν μπορείς να τα έχεις όλα». Ήταν ένα από τα αγαπημένα ρητά του πατέρα μου και, με πέντε παιδιά να θρέψει, είμαι σίγουρος ότι είχε λόγους να το πιστεύει. «Θα παριστάνουμε ότι υπάρχουν σπηλιές».

Έβαλα τον μισό στρατό μου στην κορυφή του Σκαλ Μάουντεν, όπου σχημάτισαν μια φοβερή και τρομερή μεραρχία. Πιο πολύ μου άρεσε το πώς φαίνονταν εκεί πάνω οι τύποι με τους όλμους. Αυτοί ήταν οι Γερμαναράδες. Τον αμερικανικό στρατό τον παρέταξα στην άκρη της πρασιάς. Οι Αμερικανοί πήραν όλα τα τζιπ και τα φορτηγά, γιατί θα φαίνονταν και πολύ πρώτα έτσι όπως θα γκάζωναν ανηφορίζοντας την απότομη πλαγιά του βουνού. Μερικά βέβαια θ' αναποδογύριζαν, γι' αυτό δεν είχα καμία αμφιβολία, σίγουρα όμως κάποια θα κατάφερναν να φτάσουν στην κορυφή. Και θα ισοπέδωναν τους ολμιστές, που θα ούρλιαζαν εκλιπαρώντας για έλεος. Έλεος που δε θα τους δινόταν.

«Ως το θάνατο», είπα, στήνοντας και τους τελευταίους ηρωικούς Αμερικανούς μου. «Χίτμερ, ήρθε η ώρα σου!»

Είχα αρχίσει να τους προωθώ, ζυγό το ζυγό –βγάζοντας ήχους οπλοπολυβόλων όπως εκείνοι στα κόμικς–, όταν μία σκιά έπεσε στο πεδίο της μάχης. Σήκωσα το κεφάλι και είδα κάποιον να στέκει από πάνω μου. Ο άντρας έκρυβε τον ήλιο του απομεινήμερου, μια μορφή περιτριγυρισμένη από χρυσαφί φως, μία ανθρώπινη έκλειψη.

Παντού τριγύρω υπήρχε δραστηριότητα· στο σπίτι μας πάντα υπήρχε δραστηριότητα τα απογεύματα του Σαββάτου. Ο Άντι και ο Κον ήταν στη μακρόστενη πίσω αυλή μας με κάτι φίλους τους κι έπαιζαν μονομαχίες με το ρόπαλο του μπέιζμπολ, φωνάζοντας και γελώντας. Η Κλερ ήταν επάνω, στο δωμάτιό της, με δύο δικές της φίλες, κι άκουγαν σαρανταπεντάρια στο φορητό Ιμπίριαλ Πάρτι-Τάιμ πικάπ της: «*The Loco-Motion*», «*Soldier Boy*», «*Palisades Park*». Κι από το γκαράζ ακούγονταν κοπανήματα, αφού ο Τέρι με τον πατέρα μας μαστόρευαν το παλιό

Φορντ του '51 που ο μπαμπάς ονόμαζε Πύραυλο της Ασφάλτου. Ή Το Έργο. Κάποτε τον είχα ακούσει να το αποκαλεί «σκατόπραμα», χαρακτηρισμός που με είχε ενθουσιάσει τότε και τον οποίο εξακολουθώ να χρησιμοποιώ. Όταν θέλετε να νιώσετε καλύτερα, αποκαλέστε κάτι σκατόπραμα. Συνήθως πιάνει.

Υπήρχε λοιπόν μεγάλη δραστηριότητα, μου φάνηκε όμως ότι εκείνη τη στιγμή τα πάντα ακινητοποιήθηκαν. Ξέρω ότι πρόκειται για το είδος της ψευδαίσθησης που δημιουργεί μια μνήμη όλο κουσούρια (για να μην αναφερθώ σε μια βαλίτσα γεμάτη σκότιους συνειρμούς), αλλά η ανάμνηση είναι πολύ δυνατή. Αίφνης, δεν ακούγονταν αγορίστικες φωνές από την πίσω αυλή, ούτε μουσική από το πάνω πάτωμα, ούτε κοπανήματα από το γκαράζ. Δεν ακουγόταν καν ένα πουλί να κελαηδάει.

Μετά, ο άντρας έσκυψε προς το μέρος μου και ο ήλιος που τραβούσε δυτικά έλαμψε με θυμό πάνω απ' τον ώμο του, τυφλώνοντάς με για μια στιγμή. Σήκωσα το χέρι να σκιάσω τα μάτια μου.

«Συγγνώμη, συγγνώμη», είπε ο άντρας και μετακινήθηκε για να μπορώ να τον κοιτάζω χωρίς να τυφλώνομαι. Από πάνω φορούσε ένα μαύρο κυριακάτικο σακάκι, όπως αυτό που είχε ο μπαμπάς μου για την εκκλησία, κι ένα μαύρο πουκάμισο με όρθιο γιακά· από κάτω, μπλουτζίν και γδαρμένα μοκασίνια. Ήταν σαν να 'θελε να είναι δύο διαφορετικοί άνθρωποι ταυτόχρονα. Στην ηλικία των έξι χρόνων, καταχώριζα τους ενήλικες σε τρεις κατηγορίες: νέους μεγάλους, μεγάλους, και γέροντες. Ο νεοφερμένος ήταν ένας νέος μεγάλος. Τώρα, με τα χέρια του στηριγμένα στα γόνατα, κοίταζε τους αντίπαλους στρατούς μου.

«Ποιος είστε;» ρώτησα.

«Ο Τσαρλς Τζέικομπς». Το όνομα μου ήταν ακαθόριστα γνώριμο. Ο Τζέικομπς μου έτεινε το χέρι. Το έσφιξα αμέσως γιατί, ακόμα και στα έξι μου, είχα τρόπους. Όλοι μας είχαμε. Φρόντιζαν γι' αυτό η μαμά και ο μπαμπάς.

«Γιατί φοράτε αυτό το κολάρο με την τρύπα στη μέση;»

«Γιατί είμαι εφημέριος. Από δω κι εμπρός, όταν πηγαίνεις

στην εκκλησία τις Κυριακές, θα είμαι εκεί. Κι αν πηγαίνεις στις συναντήσεις της Μεθοδιστικής Αδελφότητας Νέων κάθε Πέμπτη βράδυ, θα είμαι και εκεί».

«Ο κύριος Λατούρ ήταν ο εφημέριός μας», είπα, «αλλά πέθανε».

«Το ξέρω. Λυπάμαι γι' αυτό».

«Δεν πειράζει, γιατί η μαμά είπε ότι δεν υπέφερε, απλώς πήγε κατευθείαν στον Παράδεισο. Αλλά εκείνος δε φορούσε τέτοιο κολάρο».

«Γιατί ο Μπιλ Λατούρ ήταν κοσμικός ιεροκήρυκας. Αυτό σημαίνει ότι ήταν κάτι σαν εθελοντής. Κρατούσε την εκκλησία ανοιχτή τον καιρό που δεν υπήρχε κανείς άλλος για να το κάνει. Πολύ ευγενικό εκ μέρους του».

«Νομίζω ότι ο μπαμπάς μου ξέρει για σας», είπα. «Είναι διάκονος στην εκκλησία. Και κάνει τον έρανο. Όχι όμως κάθε Κυριακή, γιατί πρέπει να αλλάζει με τους άλλους διακόνους».

«Είναι καλό να μοιράζεσαι», είπε ο Τζέικομπς και γονάτισε δίπλα μου.

«Θα προσευχηθείτε;» Η ιδέα μού φάνηκε ανησυχητική. Η προσευχή ήταν για την εκκλησία και για τις συναντήσεις της Μεθοδιστικής Αδελφότητας Νέων, τις οποίες τα αδέρφια μου ονόμαζαν Νυχτερινό Σχολείο της Πέμπτης. Όταν το ξανάρχιζε ο κύριος Τζέικομπς, θα ήταν η πρώτη μου χρονιά, όπως θα ήταν η πρώτη μου χρονιά και στο κανονικό σχολείο. «Αν θέλετε να μιλήσετε στον μπαμπά μου, είναι στο γκαράζ με τον Τέρι. Βάζουν καινούριο αμπραγιάζ στον Πύραυλο. Ο μπαμπάς μου, δηλαδή. Ο Τέρι κυρίως του δίνει τα εργαλεία και βλέπει. Είναι οχτώ. Εγώ είμαι έξι. Η μαμά μου μπορεί να κάθεται στην πίσω βεράντα και να βλέπει τ' αγόρια που παίζουν “συρτές και ψηλοκρεμαστές”. Ξέρετε, με την μπάλα του μπίτζμπολ».

«Εμείς το λέγαμε “κατρακύλες” όταν ήμουν μικρός», είπε, και χαμογέλασε. Ήταν ένα ωραίο χαμόγελο. Τον συμπάθησα αμέσως.

«Ναι, ε;»

«Ναι, γιατί όταν απέκρουες μια χαμηλή, έπρεπε αυτός που

είχε το ρόπαλο να το αφήσει κάτω κι εσύ να το χτυπήσεις κατρακυλώντας την μπάλα. Πώς σε λένε, μικρέ;»

«Τζέιμι Μόρτον. Είμαι έξι».

«Ναι, μου το είπες».

«Δε νομίζω ότι έχει προσευχηθεί ποτέ κανείς στην μπροστινή αυλή μας».

«Ούτε κι εγώ σκοπεύω. Αυτό που θέλω είναι να ρίξω μια καλύτερη ματιά στα στρατεύματά σου. Ποιοι είναι οι Ρώσοι και ποιοι οι Αμερικανοί;»

«Αυτοί εδώ στο ίσιωμα είναι οι Αμερικανοί, και οι άλλοι στο Σκαλ Μάουντεν είναι οι Γερμαναράδες. Οι Αμερικανοί πρέπει να καταλάβουν το βουνό».

«Γιατί το βουνό είναι το εμπόδιο», είπε ο Τζέικομπς. «Πίσω από το Σκαλ Μάουντεν βρίσκεται ο δρόμος για τη Γερμανία».

«Ακριβώς! Και ο αρχηγός των Γερμαναράδων! Ο Χίτμερ!»

«Ο πρωτοργός του κακού», είπε.

«Ε;»

«Τίποτα. Θα σε πείραζε να φωνάζω αυτούς τους κακούς απλώς “Γερμανούς”; Το “Γερμαναράδες” μου φαίνεται λιγούλάκι κακό».

«Δεν είναι κακό, είναι τέλειο. Γερμανοί και Γερμαναράδες είναι το ίδιο. Ο μπαμπάς μου ήταν στον πόλεμο. Αλλά μόνο τον τελευταίο χρόνο. Έφτιαχνε φορτηγά στο Τέξας. Εσείς ήσασταν στον πόλεμο, κύριε Τζέικομπς;»

«Όχι, ήμουν πολύ μικρός. Και για την Κορέα επίσης. Πώς θα καταλάβουν οι Αμερικανοί αυτόν το λόφο, στρατηγέ Μόρτον;»

«Θα κάνουν έφοδο!» φώναξα. «Θα τους γαζώσουν με τα οπλοπολυβόλα τους! Κτάου! Μπαμ-μπαμ-μπαμ!» Κι έπειτα, βγάζοντας τη φωνή χαμηλά από το λαρύγγι μου: «Τάκα-τάκα-τάκα-τάκα!»

«Η άμεση επίθεση στο ύψωμα ακούγεται ριψοκίνδυνη, στρατηγέ μου. Αν ήμουν στη θέση σου, θα χώριζα τις μεραρχίες... έτσι...» Μετακίνησε τους μισούς Αμερικανούς στ’ αριστερά και τους μισούς στα δεξιά. «Αυτό δημιουργεί έναν κλοιό, βλέπεις;»

Ένωσε την άκρη του αντίχειρα με αυτήν του δείκτη του. «Και τους περικυκλώνεις».

«Ίσως», είπα. Μου άρεσε η προοπτική της ολομέτωσης επίθεσης –μπόλικη αιματηρή δράση–, αλλά βρήκα εξίσου ελκυστική την ιδέα του κυρίου Τζέικομψ. Ήταν ύπουλη. Και το ύπουλο θα μπορούσε ν' αποδειχτεί πολύ ικανοποιητικό. «Προσπάθησα να φτιάξω μερικές σπηλιές, αλλά το χόμα παραείναι στεγνό».

«Το βλέπω». Έχωσε το δείκτη του στο Σκαλ Μάουντεν, τον τράβηξε και κοίταξε το χόμα να πέφτει και να θάβει την τρύπα. Μετά σηκώθηκε και τίναξε τα γόνατα του μπλουτζίν του. «Έχω κι εγώ ένα μικρό γιο που είμαι σίγουρος ότι σε κάνα δυο χρόνια θα τρελαίνεται να παίζει με τους στρατιώτες σου».

«Και τώρα μπορεί, αν θέλει». Προσπαθούσα να μην είμαι εγωιστής. «Πού είναι;»

«Ακόμα στη Βοστόνη, με τη μητέρα του. Υπάρχουν πολλά πράγματα για μάζεμα στο παλιό σπίτι. Θα έρθουν την Τετάρτη –Πέμπτη, το αργότερο. Ο Μόρι όμως είναι ακόμα λίγο μικρός για στρατιώτες. Το μόνο που θα κάνει θα είναι να τους πιάνει και να τους πετάει από δω κι από κει».

«Πόσων χρονών είναι;»

«Μόνο δύο».

«Πάω στοίχημα ότι ακόμα κατουριέται πάνω του!» φώναξα κι έβαλα τα γέλια. Μάλλον δεν ήταν ευγενικό, αλλά μου ήταν αδύνατο να κρατηθώ. Τα παιδιά που κατουριούνταν πάνω τους ήταν πολύ αστεία.

«Η αλήθεια είναι ότι ακόμα το κάνει», είπε ο Τζέικομψ χαμογελώντας, «είμαι σίγουρος όμως ότι θα το ξεπεράσει σύντομα. Είπες ότι ο πατέρας σου είναι στο γκαράζ;»

«Μμ». Θυμήθηκα πού είχα ξανακούσει το όνομά του: στο τραπέζι του δείπνου, ένα βράδυ που ο μπαμπάς και η μαμά κουβέντιαζαν για τον καινούριο εφημέριο που ερχόταν από τη Βοστόνη. *Δεν είναι υπερβολικά νέος; είχε ρωτήσει η μαμά. Ναι, και η ηλικία του θα αντικατοπτρίζεται στο μισθό του, είχε απαντήσει ο πατέρας μου μ' ένα χαμογελάκι. Νομίζω ότι είχαν μιλήσει λίγο*

ακόμα γι' αυτόν, αλλά δεν είχα δώσει σημασία. Ο Άντι είχε τσακίσει όλο τον πουρέ. Όπως έκανε πάντα.

«Δοκίμασε τον ελιγμό πλευροκόπησης», μου είπε ο Τζέικομπς και ξεκίνησε να φύγει.

«Ε;»

«Τον κλοιό», είπε ενώνοντας ξανά τον αντίχειρα και το δείκτη του.

«Α, ναι. Τέλεια».

Τον δοκίμασα. Μια χαρά δούλεψε. Ψόφησαν όλοι οι Γερμαναράδες. Παρ' όλ' αυτά, η μάχη κάθε άλλο παρά εντυπωσιακή ήταν, κι έτσι, στον δεύτερο γύρο, προχώρησα σε κατά μέτωπο επίθεση, με τα φορηγά και τα τζιπ να κατακυλάνε στην απότομη πλαγιά του Σκαλ Μάουντεν και τους Γερμαναράδες να γκρεμοτσακίζονται βγάζοντας θανατερές κραυγές απόγνωσης: «Γιαααααα!»

Όσο η μάχη μαινόταν, η μαμά, ο μπαμπάς και ο κύριος Τζέικομπς κάθονταν στην μπροστινή βεράντα πίνοντας παγωμένο τσάι και μιλώντας για εκκλησιαστικά πράγματα –πέρα απ' το ότι ο μπαμπάς μου ήταν διάκονος, η μαμά ήταν στο Εθελοντικό Σώμα Κυριών. Δεν ήταν το αφεντικό, αλλά η αμέσως μετά το αφεντικό. Έπρεπε να βλέπατε όλα εκείνα τα πλουμιστά καπέλα που φορούσε εκείνο τον καιρό. Είχε καμιά δεκαριά, ίσως και παραπάνω. Ήμασταν ευτυχισμένοι εκείνο τον καιρό.

Η μαμά φώναξε τους αδερφούς μου, την αδερφή μου και όλους τους φίλους τους να γνωρίσουν τον καινούριο εφημέριο. Σηκώθηκα κι εγώ να πάω, αλλά ο κύριος Τζέικομπς μου έκανε νόημα να μείνω στη θέση μου, λέγοντας στη μαμά ότι είχαμε ήδη γνωριστεί. «Συνέχισε τις μάχες, στρατηγέ!» μου φώναξε.

Τις συνέχισα. Ο Κον, ο Άντι και οι φίλοι τους ξαναπήγαν πίσω και συνέχισαν το παιχνίδι. Η Κλερ και οι φίλες της ξαναπήγαν πάνω και συνέχισαν το χορό (αν και η μητέρα μου της είπε να χαμηλώσει λίγο τη μουσική, παρακαλώ, κι ευχαριστώ πολύ). Ο κύριος και η κυρία Μόρτον και ο αιδεσιμότατος Τζέικομπς συνέχισαν να μιλάνε, και μάλιστα για κάμποσο. Θυμάμαι ότι

μου έκανε εντύπωση το πόσο πολύ μπορούσαν οι ενήλικες να φλυαρούν. Το έβρισκα κουραστικό.

Δεν άργησα να τους ξεχάσω, γιατί έδινα τη Μάχη του Σκαλ Μάουντεν ξανά και ξανά, με αρκετούς διαφορετικούς τρόπους. Στην πιο ικανοποιητική εκδοχή –μια παραλλαγή της κυκλωτικής κίνησης του κυρίου Τζέικομπς–, ένα μέρος του αμερικανικού στρατού κράτησε τους Γερμανούς καθηλωμένους στο μέτωπο, ενώ οι υπόλοιποι έκαναν το γύρο κι έστησαν ενέδρα στον εχθρό από πίσω. «Άχτουγκ!» αναφώνησε ένας Γερμαναράς, δευτερόλεπτα πριν φάει μια σφαίρα στο κεφάλι.

Το παιχνίδι είχε αρχίσει να με κουράζει και σκεφτόμουν να πάω μέσα για ένα κομμάτι κέικ (αν ο Κον και οι φίλοι του Άντι είχαν αφήσει καθόλου), όταν εκείνη η σκιά ξανάπεσε στο πεδίο της μάχης μου, σκεπάζοντάς με. Σήκωσα το κεφάλι και είδα τον κύριο Τζέικομπς μ' ένα ποτήρι νερό στο χέρι.

«Δανείστηκα το ποτήρι από τη μητέρα σου», μου είπε. «Μπορώ να σου δείξω κάτι;»

«Βέβαια».

Ο κύριος Τζέικομπς γονάτισε ξανά κι έλουσε με νερό την κορυφή του Σκαλ Μάουντεν.

«Καταιγίδα!» φώναξα κι άρχισα να βγάζω ήχους καταιγίδας.

«Α-χα, καταιγίδα είναι, αν έτσι το θέλεις. Με κεραυνούς. Κοίτα τώρα». Τέντωσε τα δυο δάχτυλα του δεξιού του χεριού όπως όταν κάνουμε κερατάκια και τα έχωσε μέσα στο υγρό χρώμα. Αυτή τη φορά οι τρύπες έμειναν. «Αυτό ήταν», είπε. «Σπηλιές». Πήρε δύο από τους Γερμανούς στρατιώτες και τους έβαλε μέσα. «Θα είναι δύσκολο να τους ξετρυπώσεις, στρατηγέ, αλλά είμαι σίγουρος ότι οι γενναίοι Αμερικανοί σου θα τα καταφέρουν».

«Ει! Ευχαριστώ!»

«Ρίξε κι άλλο νερό αν το δεις να στεγνώνει».

«Θα ρίξω».

«Και μην ξεχάσεις να ξαναπάς το ποτήρι στην κουζίνα όταν τελειώσεις τη μάχη. Δε θέλω να έχεις προβλήματα με τη μητέρα σου την πρώτη μου μέρα στο Χάρλοου».

Του το υποσχέθηκα και τέντωσα το χέρι μου προς το μέρος του. «Κόλλα το, κύριε Τζέικομπς».

Γέλασε και το κόλλησε, κι ύστερα βγήκε στην οδό Μεθοδιστών και συνέχισε να προχωρεί προς το πρεσβυτέριο, όπου θα ζούσε με την οικογένειά του για τα τρία επόμενα χρόνια, μέχρι να τον απολύσουν. Τον κοίταξα να φεύγει κι έπειτα έστρεψα ξανά την προσοχή μου στο Σκαλ Μάουντεν.

Πριν προλάβω καλά καλά να ξαναξεκινήσω, μια άλλη σκιά έπεσε πάνω στο πεδίο της μάχης. Αυτή τη φορά ήταν ο μπαμπάς μου. Έπεσε στο ένα γόνατο, προσέχοντας να μη λιώσει κανέναν Αμερικανό στρατιώτη. «Λοιπόν, Τζέιμι; Πώς σου φαίνεται ο καινούριος εφημέριός μας;»

«Μου αρέσει».

«Κι εμένα. Και της μαμάς σου επίσης. Είναι πολύ νέος γι' αυτή τη δουλειά, κι αν είναι καλός, θα είμαστε το πρώτο του ποίμνιο, νομίζω όμως ότι θα τα πάει μια χαρά. Ειδικά με τη Μεθοδιστική Αδελφότητα Νέων. Τα νιάτα θέλουν νιάτα».

«Κοίτα, μπαμπά, μου έδειξε πώς να φτιάχνω σπηλιές. Το μόνο που πρέπει να κάνεις είναι να βρέξεις το χώμα μέχρι να γίνει λίγο σαν λάσπη».

«Μμ, μάλιστα». Απλωσε το χέρι κι ανακάτωσε τα μαλλιά μου. «Να πλυθείς καλά πριν το δείπνο». Σήκωσε το ποτήρι από κάτω. «Να το πάω εγώ μέσα;»

«Ναι, παρακαλώ, κι ευχαριστώ πολύ».

Ο μπαμπάς πήρε το ποτήρι και τράβηξε για το σπίτι. Εγώ έστρεψα και πάλι την προσοχή μου στο Σκαλ Μάουντεν, μόνο και μόνο για να διαπιστώσω ότι το χώμα είχε στεγνώσει ξανά και οι σπηλιές είχαν καταρρεύσει. Οι στρατιώτες που ήταν μέσα είχαν θαφτεί ζωντανοί. Καθόλου δε με πείραξε· στο κάτω κάτω, ήταν οι κακοί.

Στις μέρες μας έχουμε ευαισθητοποιηθεί τρομερά στα θέματα του σεξ, και κανέναν εχέφρων γονιός δε θα 'στελνε το εξά-

χρονό του μ' έναν σχεδόν άγνωστο που έμενε μόνος του (έστω και για λίγες μόνο μέρες), αλλά αυτό ακριβώς έκανε η μητέρα μου αργά το μεσημέρι της επόμενης Δευτέρας, και μάλιστα χωρίς κανέναν απολύτως ενδοιασμό.

Ο αιδεσιμότατος Τζέικομπς —έτσι μου είπε η μητέρα μου ότι έπρεπε να τον φωνάζω, και όχι «κύριο»— ανηφόρισε το λόφο των Μεθοδιστών γύρω στις τρεις παρά τέταρτο το απόγευμα και χτύπησε τη σήτα της εξώπορτάς μας. Ήμουν στο σαλόνι και ζωγράφιζα καθισμένος στο πάτωμα όσο η μαμά έβλεπε το *Τηλεφωνήστε και Κερδίστε*. Είχε στείλει το όνομά της στο WCSH, το τηλεοπτικό κανάλι του Πόρτλαντ, και ήλπιζε να κερδίσει το μεγάλο βραβείο εκείνου του μήνα, μια ηλεκτρική σκούπα Ελεκτρολούξ. Ήξερε ότι δεν είχε πολλές πιθανότητες, αλλά, όπως είπε, η ελπίδα πάντα πεθαίνει πληρωτέα. Αυτό ήταν αστείο.

«Θα μου δανείσετε τον βενιαμίν σας για μισή ώρα, κυρία Μόρτον; Έχω κάτι στο γκαράζ μου που ίσως να θέλει να δει».

«Τι είναι;» ρώτησα, έχοντας ήδη πεταχτεί πάνω.

«Είναι έκπληξη. Θα το πεις μετά στη μητέρα σου».

«Να πάω, μαμά;»

«Βέβαια», μου απάντησε, «πρώτα όμως άλλαξε τα ρούχα του σχολείου. Κι όσο ο Τζέιμι αλλάζει, αιδεσιμότατε Τζέικομπς, θα θέλατε ένα ποτήρι παγωμένο τσάι;»

«Θα ήθελα», είπε, «και θα ήθελα επίσης να μιλάμε στον ενικό. Αναρωτιέμαι αν θα μπορούσατε να με φωνάζετε Τσάρλι».

Η μαμά το σκέφτηκε λιγάκι. «Όχι», είπε τελικά. «Με το *Τσαρλς* όμως δε νομίζω ότι θα έχω πρόβλημα».

Φόρεσα ένα μπλουτζίν κι ένα μπλουζάκι, κι επειδή όταν ξανακατέβηκα η μαμά και ο αιδεσιμότατος μιλούσαν για μεγαλύτερα πράγματα, βγήκα έξω να περιμένω το σχολικό λεωφορείο. Ο Κον, ο Τέρι και εγώ πηγαίναμε στο μονοθέσιο της Εθνικής Οδού 9 —εύκολα περπατούσαμε τα τετρακόσια μέτρα της απόστασης ως εκεί—, ο Άντι όμως πήγαινε στο Γυμνάσιο και η Κλερ στην απέναντι μεριά του ποταμού, στο Λύκειο Γκέιτς Φολς, στην πρώτη τάξη. («Αρκεί να μην είσαι *πρώτη* και με τ' αγόρια»,

της είχε πει η μαμά –που ήταν ένα ακόμα αστείο.) Το λεωφορείο άφηνε τον Άντι και την Κλερ στη γωνία της οδού Μεθοδιστών με την Εθνική Οδό 9, στους πρόποδες του λόφου.

Τους είδα να βγαίνουν απ' το σχολικό, και καθώς ανέβαιναν λαχανιάζοντας την ανηφόρα –καβγαδίζοντας όπως πάντα· μπορούσα και τώρα να τους ακούσω καθώς περίμενα δίπλα στο γραμματοκιβώτιο–, ο αιδεσιμότατος Τζέικομπς βγήκε έξω.

«Έτοιμος;» με ρώτησε και μ' έπιασε απ' το χέρι. Η κίνηση μου φάνηκε απόλυτα φυσική.

«Έτοιμος», είπα.

Συναντήσαμε τον Άντι και την Κλερ στα μισά της κατηφόρας. Ο Άντι με ρώτησε πού πήγαινα.

«Στο σπίτι του αιδεσιμότατου Τζέικομπς», είπα. «Μου έχει μια έκπληξη».

«Εντάξει, αλλά μην αργήσεις πολύ», είπε η Κλερ. «Είναι η σειρά σου να στρώσεις τραπέζι». Έριξε μια ματιά στον Τζέικομπς, κι ύστερα απέστρεψε γρήγορα το βλέμμα, σαν να δυσκολευόταν να τον κοιτάξει. Πριν βγει η χρονιά, η μεγάλη μου αδερφή θα δάγκωνε άσχημα τη λαμαρίνα μαζί του, και το ίδιο θα πάθαιναν και όλες της οι φίλες.

«Δε θ' αργήσω να σας τον φέρω», υποσχέθηκε ο αιδεσιμότατος.

Πιασμένοι χέρι χέρι, κατεβήκαμε το λόφο και βγήκαμε στην Εθνική Οδό 9, που οδηγούσε στο Πόρτλαντ αν έστριβες αριστερά, στο Γκέιτς Φολς, το Καστλ Ροκ και το Λούιστον αν έστριβες δεξιά. Σταματήσαμε και ελέγξαμε την κυκλοφορία, πράγμα γελοίο, αφού δεν περνούσαν σχεδόν καθόλου αυτοκίνητα στην Εθνική Οδό 9, εκτός από το καλοκαίρι, κι ύστερα προχωρήσαμε μέσα από τα αχυροχώραφα και τα καλαμποκοχώραφα, με τα τώρα ξερά καλάμια των δεύτερων να κροταλίζουν στο ελαφρύ φθινοπωρινό αεράκι. Δέκα λεπτά βάδισμα μας έφερε στο πρεσβυτέριο, ένα νοικοκυρεμένο άσπρο σπίτι με μαύρα παντζούρια. Πίσω του ήταν η Πρώτη Μεθοδιστική Εκκλησία του Χάρλουου,

πράγμα επίσης γελοίο, αφού δεν υπήρχαν άλλες εκκλησίες μεθοδιστών στο Χάρλοου.

Ο μόνος άλλος τόπος λατρείας στην περιοχή μας ήταν η Εκκλησία της Σηλώ. Ο πατέρας μου θεωρούσε τους σηλωίτες από μετρίως έως πολύ παράξενους. Όχι πως κυκλοφορούσαν με κάρα ή κάτι τέτοιο, αλλά οι άντρες και τ' αγόρια έβαζαν μαύρα καπέλα όταν έβγαιναν έξω. Οι γυναίκες και τα κορίτσια φορούσαν φουστάνια που τους έφταναν ως τους αστραγάλους και άσπρα σκουφιά. Ο μπαμπάς έλεγε ότι οι σηλωίτες ισχυρίζονταν πως ήξεραν πότε θα τέλειωνε ο κόσμος –ήταν γραμμένο σ' ένα ειδικό βιβλίο. Η μητέρα μου έλεγε ότι στην Αμερική είχες δικαίωμα να πιστεύεις ό,τι ήθελες αρκεί να μην πείραζες τους άλλους... αλλά, πάντως, δεν έλεγε κι ότι ο μπαμπάς είχε άδικο. Η δική μας εκκλησία ήταν μεγαλύτερη από των σηλωιτών, αλλά πολύ άχαρη. Επίσης, δεν είχε καμπαναριό στη στέγη. Κάποτε είχε, αλλά μια θύελλα τα παλιά χρόνια, το 1920 ή κάπου εκεί, το είχε γκρεμίσει.

Με τον αιδεσιμότατο Τζέικομπς ανηφορίσαμε το χωμάτινο δρομάκι του πρεσβυτέρου. Παρατήρησα με ενδιαφέρον ότι ο αιδεσιμότατος είχε μια Πλίμουθ Μπέλβεντιρ, ένα πολύ πρώτο αμάξι. «Με ταχύτητες ή αυτόματο;» ρώτησα.

Φάνηκε ξαφνιασμένος από την ερώτηση, μετά όμως έσκασε ένα χαμόγελο. «Αυτόματο», είπε. «Γαμήλιο δώρο από τα πεθερικά μου».

«Τα πεθερικά είναι κάτι σαν τα εντερικά;»

«Τα δικά μου ναι», είπε και γέλασε. «Σου αρέσουν τα αυτοκίνητα;»

«Σε όλους μας αρέσουν», είπα, εννοώντας όλους στην οικογένειά μου... αν και μάλλον αυτό δεν ίσχυε τόσο πολύ για τη μαμά και την Κλερ. Οι γυναίκες έδειχναν να μην εκτιμούν τη θεμελιώδη γοητεία των αυτοκινήτων. «Όταν φτιαχτεί ο Πύραυλος, ο μπαμπάς μου θα τον τρέξει στην πίστα αγώνων του Καστλ Ροκ».

«Αλήθεια;»

«Ε, καλά, όχι ακριβώς ο μπαμπάς. Η μαμά είπε ότι δεν μπορεί γιατί είναι πολύ επικίνδυνο, κάποιος όμως θα τον τρέξει».

Ίσως ο Ντουέιν Ρομπισό. Ο Ντουέιν δουλεύει με τον πατέρα και τη μητέρα του στο μαγαζί τους, το Μπράουνι'ς. Πέρσι έτρεξε ένα πολύ γρήγορο στην πίστα, αλλά η μηχανή πήρε φωτιά. Ο μπαμπάς λέει ότι φέτος ψάχνει αμάξι».

«Έρχονται στην εκκλησία οι Ρομπισό;»

«Εεε...»

«Αυτό θα το πάρω για όχι. Έλα στο γκαράζ, Τζέιμι».

Το γκαράζ ήταν όλο σκιές και μυρωδιά μούχλας. Φοβόμουν λιγάκι τις σκιές και τη μυρωδιά επίσης, τον Τζέικομπς όμως δε φαινόταν να τον πειράζουν. Με οδήγησε βαθύτερα στο μισοσκόταδο, κι ύστερα σταμάτησε κι έδειξε με το δάχτυλο. Μου κόπηκε η ανάσα απ' αυτό που είδα.

Ο Τζέικομπς άφησε ένα γελάκι, απ' αυτά που σκάνε όσοι είναι περήφανοι για κάτι. «Καλώς όρισες στην Ειρηνική Λίμνη, Τζέιμι».

«Ουάου!»

«Την έστησα περιμένοντας την Πάτσι και τον Μόρι. Ξέρω ότι κανονικά θα έπρεπε να κάνω δουλειές στο σπίτι, και έκανα κάμποσες –μεταξύ άλλων, έφτιαξα την αντλία στο πηγάδι–, αλλά δεν υπάρχουν και πολλά άλλα να γίνουν μέχρι να έρθει η Πατς με τα έπιπλα. Η μαμά σου με τις φίλες της από το Σώμα Κυριών καθάρισαν το σπίτι στην εντέλεια, μικρέ. Που δεν ήταν κι εύκολη δουλειά, αφού ο κύριος Λατούρ δεν έμενε μόνιμα εδώ. Πηγαينوερχόταν από το Ορ'ς Άιλαντ, και, ουσιαστικά, το σπίτι είχε να κατοικηθεί από τον πόλεμο. Την ευχαρίστησα τη μαμά σου, δε θα με πείραζε όμως να την ευχαριστούσες κι εσύ άλλη μία φορά εκ μέρους μου».

«Βέβαια, εννοείται», είπα, δε νομίζω όμως ότι μετέφερα ποτέ αυτές τις επιπλέον ευχαριστίες, γιατί μετά βίας άκουγα τι έλεγε. Όλη μου η προσοχή ήταν εστιασμένη στο τραπέζι που έπιανε σχεδόν το μισό γκαράζ. Πάνω του βρισκόταν το ανάγλυφο ενός τοπίου που έκανε το Σκαλ Μάουντεν να κοκκινίζει από ντροπή. Έκτοτε έχω δει πολλές τέτοιες μικρογραφίες τοπίων –κυρίως σε βιτρίνες καταστημάτων με παιχνίδια–, όλα όμως τα διέτρεχαν

πολύπλοκοι ηλεκτρικοί σιδηρόδρομοι. Δεν υπήρχε τρένο στο τραπέζι που είχε στήσει ο αιδεσιμότατος Τζέικομπς, που δεν ήταν καθόλου τραπέζι δηλαδή, αλλά φύλλα κοντραπλακέ πάνω σε δύο τρίποδα πριονίσματος. Πάνω στα κοντραπλακέ υπήρχε η μινιατούρα ενός εξοχικού τοπίου, με μήκος γύρω στα τριάμισι μέτρα και πλάτος ενάμισι. Πυλώνες ηλεκτρικού ρεύματος με ύψος σαράντα πέντε εκατοστών περίπου παρήλαυναν διατρέχοντας διαγώνια το τοπίο, στο οποίο δέσποζε μια λίμνη με αληθινό νερό. Η λίμνη έλαμπε καταγάλανη ακόμα και μέσα σ' αυτό το πηχτό μισοσκόταδο.

«Θα πρέπει να την ξεμοντάρω σύντομα», είπε ο αιδεσιμότατος, «αλλιώς δε θα μπορώ να βάζω το αμάξι στο γκαράζ. Την Πάτσι δε θα την ένοιαζε πάντως».

Έσκυψε, στήριξε τις παλάμες του πάνω από τα γόνατά του και ατένισε τους απαλούς λόφους, τα καλώδια του ηλεκτρικού που θύμιζαν κλωστές, τη μεγάλη λίμνη. Πλαστικά πρόβατα και αγελάδες βοσκούσαν κοντά στο νερό (τα ζώα ήταν αρκετά εκτός κλίμακας, αλλά δεν το πρόσεξα, κι ακόμα κι αν το είχα προσέξει, δε θα μ' ένοιαζε). Υπήρχαν επίσης πολλοί φανοστάτες, πράγμα λιγάκι παράξενο, αφού δεν υπήρχε πόλη κι ούτε δρόμοι για να τους φωτίζουν.

«Πάω στοίχημα ότι θα έστηνες τρελή μάχη με τους στρατιώτες σου εδώ, ε;»

«Α, ναι», είπα. Ολόκληρο πόλεμο μπορούσα να στήσω, όχι μόνο μάχη.

Ο Τζέικομπς κατένευσε. «Αυτό δεν μπορεί να συμβεί, όμως, γιατί στην Ειρηνική Λίμνη, όλοι τα πάνε καλά μεταξύ τους και οι μάχες απαγορεύονται. Απ' αυτή την άποψη, είναι όπως στον Παράδεισο. Μόλις οργανώσω την Αδελφότητα Νέων, θα μετακομίσω τη λίμνη στο υπόγειο της εκκλησίας. Μπορείς να με βοηθήσεις κι εσύ, αν θέλεις, μαζί με τ' αδέρφια σου. Νομίζω ότι θ' αρέσει στα παιδιά».

«Σίγουρα θα τους αρέσει!» είπα, κι έπειτα πρόσθεσα κάτι

που συνήθιζε να λέει ο πατέρας μου: «Όπως σε βλέπω και με βλέπεις!»

Ο αιδεσιμότατος γέλασε και με χτύπησε στον ώμο. «Θες τώρα να δεις ένα θαύμα;»

«Θέλω», είπα. Στην πραγματικότητα, δεν ήμουν και τόσο σίγουρος ότι ήθελα. Ακουγόταν σαν κάτι που θα μπορούσε να είναι τρομακτικό. Αίφνης συνειδητοποίησα ότι οι δυο μας ήμασταν ολομόναχοι σ' ένα παλιό γκαράζ χωρίς αμάξι μέσα, σε μια σκονισμένη τρύπα που μύριζε λες κι είχε μείνει κλειδωμένη για χρόνια. Η πόρτα που οδηγούσε στον έξω κόσμο εξακολουθούσε να είναι ανοιχτή, μου φαινόταν όμως ένα χιλιόμετρο μακριά. Εντάξει, τον αιδεσιμότατο Τζέικομπς τον συμπαθούσα, αλλά μ' έπιασα να εύχομαι να είχα μείνει σπίτι, ζωγραφίζοντας στο πάτωμα και περιμένοντας να δω αν η μαμά θα κέρδιζε την Ελεκτρολούξ για να πάρει επιτέλους το πάνω χέρι στην αέναη μάχη της με την καλοκαιρινή σκόνη.

Τότε ο αιδεσιμότατος Τζέικομπς πέρασε αργά το χέρι του πάνω από την Ειρηνική Λίμνη, κι η νευρικότητά μου ξεχάστηκε μονομιάς. Ένα απαλό βουητό άρχισε να έρχεται από το κάτω μέρος του αυτοσχέδιου τραπεζιού, σαν αυτό που έβγαζε η Φίλκο τηλεόρασή μας όταν ζεσταινόταν, κι όλοι οι μικροί φανοστάτες του τοπίου άναψαν. Τα φώτα ήταν άσπρα και λαμπερά, τόσο που σχεδόν σε τύφλωνε να τα κοιτάζεις, κι έριχναν μια μαγική φεγγαρένια λάμψη πάνω στους πράσινους λόφους και το γαλανό νερό. Ακόμα και τα πλαστικά ζώα, τα πρόβατα και οι αγελάδες, φαίνονταν πιο αληθινά, μάλλον επειδή τώρα έριχναν σκιές.

«Θεούλη μου –πώς το κάνατε αυτό;»

Ο Τζέικομπς έσκασε ένα χαμόγελο. «Καλό κόλπο, ε; “Και είπεν ο Θεός· γενηθήτω φως· και εγένετο φως. και είδεν ο Θεός το φως, ότι καλόν”. Μόνο που εγώ δεν είμαι Θεός, και έπρεπε να βασιστώ στον ηλεκτρισμό. Που είναι υπέροχο πράγμα, Τζέιμι. Τέτοιο δώρο Θεού, που μας κάνει να νιώθουμε κι εμείς θεοί κάθε φορά που πατάμε ένα διακόπτη. Δε συμφωνείς;»

«Μάλλον», είπα. «Ο παππούς μου ο Έιμος θυμάται τον καιρό που δεν υπήρχαν ηλεκτρικά φώτα».

«Πολύς κόσμος τον θυμάται», είπε, «σύντομα, όμως, όλοι αυτοί οι άνθρωποι θα φύγουν... κι όταν γίνει αυτό, κανείς δε θα πολυσκέφτεται πια τι θαύμα είναι ο ηλεκτρισμός. Και τι μυστήριο. Έχουμε μια ιδέα για το πώς λειτουργεί, αλλά άλλο να ξέρεις πώς λειτουργεί κάτι κι άλλο να ξέρεις *τι είναι*».

«Πώς ανάψατε τα φώτα;» ρώτησα.

Έδειξε ένα ράφι πίσω απ' το τραπέζι. «Βλέπεις εκείνη την κόκκινη λαμπίτσα;»

«Α-χα».

«Είναι ένα φωτοηλεκτρικό κύτταρο. Μπορείς να το αγοράσεις, αλλά το συγκεκριμένο το έφτιαξα μόνος μου. Εκπέμπει μία αόρατη ακτίνα. Όταν την κόβω, τα φώτα γύρω από την Ειρηνική Λίμνη ανάβουν. Αν το ξανακάνω... έτσι...» Πέρασε το χέρι του πάνω από το τοπίο και οι φανοστάτες έχασαν τη λάμψη τους, ξεθώριασαν σε μικροσκοπικούς πυρήνες φωτιάς, κι ύστερα έσβησαν εντελώς. «Βλέπεις;»

«Και πολύ πρώτο», είπα ξέπνοος.

«Δοκίμασε κι εσύ».

Σήκωσα το χέρι μου. Στην αρχή δεν έγινε τίποτα, όταν όμως σηκώθηκα στις μύτες των ποδιών μου, τα δάχτυλά μου έκοψαν την ακτίνα. Το βουητό από το κάτω μέρος του τραπεζιού ξανάρχισε και τα φώτα ξανάναψαν.

«Το έκανα!»

«Όπως σε βλέπω και με βλέπεις!»

«Τι είναι αυτό το βουητό; Σαν την τηλεόρασή μας ακούγεται».

«Κοίτα κάτω απ' το τραπέζι. Να, θ' ανάψω τα φώτα για να βλέπεις καλύτερα». Γύρισε ένα διακόπτη στον τοίχο και οι δύο σκονισμένοι γλόμπι που κρέμονταν απ' το ταβάνι άναψαν. Δεν έκαναν τίποτα για τη μυρωδιά της μούχλας (και τώρα μπορούσα να μυρίσω και κάτι άλλο στον αέρα, κάτι ζεστό και ελαιώδες), αλλά έδωξαν λίγη απ' τη σκοτεινιά.

Έσκυψα –στην ηλικία μου δε χρειαζόταν να σκύψω πολύ–

και κοίταξα κάτω απ' το τραπέζι. Είδα δυο τρία τετραγωνισμένα πράγματα προσαρτημένα στο κάτω μέρος του κοντραπλακέ. Αυτά ήταν η πηγή του βουητού, και της ελαιώδους μυρωδιάς επίσης.

«Μπαταρίες», είπε ο αιδεσιμότατος. «Τις οποίες επίσης έφτιαξα μόνος μου. Ο ηλεκτρισμός είναι το χόμπι μου. Ο ηλεκτρισμός και τα σχετικά με τον ηλεκτρισμό μαραφέτια». Χαμογέλασε σαν σκανταλιάρικο παιδί. «Τρελαίνομαι γι' αυτά τα μαραφέτια. Και τρελαίνω και τη γυναίκα μου με την τρέλα μου».

«Το δικό μου χόμπι είναι να πολεμάω τους Γερμαναράδες», είπα, θυμήθηκα όμως ότι ο αιδεσιμότατος είχε πει πως ο χαρακτήρισμός ήταν λιγούλακι κακός και έσπευσα να διορθώσω: «Τους Γερμανούς εννοώ».

«Όλοι χρειάζονται ένα χόμπι», είπε. «Και όλοι χρειάζονται κάνα δυο θαύματα, αν μη τι άλλο για να καταλάβουν ότι η ζωή δεν είναι απλώς μια μεγάλη, κοπιαστική πορεία από την κούνια στον τάφο. Θα ήθελες να δεις άλλο ένα θαύμα, Τζέιμι;»

«Βέβαια!»

Υπήρχε ένα δεύτερο τραπέζι στη γωνία, γεμάτο εργαλεία, κομμάτια σύρμα, τρία ή τέσσερα διαμελισμένα τρανζιστοράκια όπως αυτά που είχαν η Κλερ και ο Άντι, και κανονικές, αγορασμένες από μαγαζί μπαταρίες, μεσαίες και μεγάλες. Υπήρχε επίσης ένα μικρό ξύλινο κουτί. Ο Τζέικομπς πήρε το κουτί, έπεσε στο ένα γόνατο για να είμαστε στο ίδιο ύψος, το άνοιξε, κι έβγαλε από μέσα μια φιγούρα με άσπρο χιτώνα. «Ξέρεις ποιος είναι αυτός;»

Ήξερα, γιατί η φιγούρα ήταν σχεδόν ίδια μ' αυτή στο φωτοσφoρίζον νυχτερινό φωτάκι μου. «Ο Ιησούς. Ο Ιησούς με μια θήκη στην πλάτη του».

«Όχι οποιαδήποτε θήκη· μια θήκη μπαταριών». Άνοιξε το καπάκι της θήκης, που είχε ένα μεντεσεδάκι όχι μεγαλύτερο από βελόνα του ραψίματος. Μέσα είδα κάτι πράγματα που θύμιζαν λαμπερά κέρματα των δέκα σεντς, με μικροσκοπικές βουλίτσες από καλάί πάνω τους. «Κι αυτά εγώ τα έφτιαξα, γιατί δεν υπάρχει τίποτα τόσο μικρό ή ισχυρό στα μαγαζιά. Πιστεύω ότι μπορώ

να τα πατεντάρω, κι ίσως μια μέρα το κάνω, αλλά...» Κούνησε το κεφάλι του. «Άσ' το, δεν πειράζει».

Ξανάκλεισε το καπάκι της θήκης και πήγε τον Ιησού στο τοπίο της Ειρηνικής Λίμνης. «Ελπίζω να πρόσεξες πόσο γαλάζιο είναι το νερό», είπε.

«Ναι! Είναι η πιο γαλάζια λίμνη που έχω δει στη ζωή μου!»

Κατένευσε. «Κάτι σαν θαύμα από μόνη της, θα έλεγε κανείς... ώσπου να ρίξει μια καλύτερη ματιά».

«Ε;»

«Στην πραγματικότητα, δεν είναι παρά μπογιά. Καμιά φορά το σκέφτομαι αυτό, Τζέιμι. Το πώς λίγη μπογιά κάνει το ρηχό νερό να μοιάζει βαθύ».

Φαινόταν ανόητο πράγμα για να το σκέφτεται κανείς, αλλά δεν είπα τίποτα. Μετά, ο αιδεσιμότατος φάνηκε να ξυπνάει ξαφνικά κι έβαλε τον Ιησού να σταθεί στην όχθη της λίμνης.

«Σκέφτομαι να το χρησιμοποιήσω στην Αδελφότητα Νέων—θα είναι αυτό που ονομάζουμε εποπτικό μέσο διδασκαλίας—, αλλά θα σου δώσω μια μικρή πρώτη γεύση. Εντάξει;»

«Εντάξει».

«Θα σου πω τι λέει στο δέκατο τέταρτο κεφάλαιο του ευαγγελίου του Ματθαίου. Θα παρακολουθείς με προσοχή την ιερή κατήχηση, Τζέιμι;»

«Ναι, έτσι φαντάζομαι», είπα, αρχίζοντας ξανά να νιώθω άβολα.

«Το ξέρω ότι θα το κάνεις», είπε, «γιατί αυτά που μαθαίνουμε όταν είμαστε μικροί είναι κι αυτά που μένουν μαζί μας όλη μας τη ζωή. Εντάξει, λοιπόν, ας ξεκινήσουμε. Δώσε προσοχή. “Αμέσως μετά ο Ιησούς υποχρέωσε τους μαθητές του να μπουν στο πλοίο και να πάνε πριν απ’ αυτόν στην απέναντι όχθη, ώσπου εκείνος να διαλύσει τα πλήθη. Κι αφού διέλυσε τα πλήθη, ανέβηκε μόνος του στο βουνό να προσευχηθεί”. Εσύ προσεύχεσαι, Τζέιμι;»

«Ναι, κάθε βράδυ».

«Μπράβο, καλό παιδί. Εντάξει, ας γυρίσουμε στην ιστορία μας. “Και όταν βράδιασε ήταν μόνος του εκεί, ενώ το πλοίο βρι-

σκόταν κιόλας καταμεσής της λίμνης και το παίδευαν τα κύματα, γιατί ο άνεμος ήταν αντίθετος. Και κατά τα ξημερώματα, ήρθε ο Ιησούς κοντά τους περπατώντας πάνω στη λίμνη. Οι μαθητές, όταν τον είδαν να περπατά πάνω στη λίμνη, τρόμαξαν, έλεγαν πως είναι φάντασμα και έβαλαν τις φωνές από το φόβο τους. Αμέσως τότε τους μίλησε ο Ιησούς και τους είπε: “Έχετε θάρρος! Εγώ είμαι, μη φοβάστε”. Αυτή είναι ιστορία, και ευλογητός ο Λόγος του Θεού. Καλή, ε;»

«Καλή».

«Θέλεις να δεις τον Ιησού να περπατάει πάνω στην Ειρηνική Λίμνη;»

«Ναι! Θέλω!»

Ο Τζέικομπς έβαλε το χέρι του κάτω από τον λευκό χιτώνα του Ιησού, και η μικρή φιγούρα άρχισε να κινείται. Όταν μπήκε στην Ειρηνική Λίμνη, δε βούλιαξε, παρά συνέχισε να προχωρεί γαλήνια πάνω στο νερό. Έφτασε στην άλλη όχθη σε είκοσι περίπου δευτερόλεπτα. Εκεί υπήρχε ένας λόφος, και το ομοίωμα του Ιησού προσπάθησε να τον ανέβει, έβλεπα όμως ότι ήταν έτοιμο να πέσει. Ο Τζέικομπς το άρπαξε πριν σωριαστεί. Ξαναπέρασε το χέρι του κάτω από το χιτώνα του Ιησού και έκλεισε το διακόπτη.

«Το έκανε!» είπα. «Περπάτησε πάνω στο νερό!»

«Όσο γι’ αυτό...» Ο Τζέικομπς χαμογελούσε, με κάποιο τρόπο όμως το χαμόγελο δεν ήταν αστείο. Η μια γωνία των χειλιών του έγερνε προς τα κάτω. «Και ναι και όχι».

«Τι εννοείτε;»

«Βλέπεις από ποιο σημείο της λίμνης μπήκε;»

«Ναι...»

«Βάλε το χέρι σου στο νερό. Δες τι θα βρεις. Πρόσεχε όμως να μην αγγίξεις τα καλώδια του ρεύματος, γιατί από μέσα τους περνάει αληθινός ηλεκτρισμός. Όχι πολύς, αλλά αν τα αγγίξεις, θα σε τινάξουν. Ειδικά αν το χέρι σου είναι βρεγμένο».

Έβαλα το χέρι μου, αλλά επιφυλακτικά. Δεν πίστευα ότι μου έκανε φάρσα –όπως μου έκαναν μερικές φορές ο Τέρι και ο Κον–, αλλά βρισκόμουν σ’ ένα περιεργό μέρος μ’ έναν περιεργό

άντρα και δεν ήμουν απόλυτα σίγουρος. Το νερό φαινόταν βαθύ, αυτό όμως δεν ήταν παρά η ψευδαίσθηση που δημιουργούσαν η γαλάζια μπογιά στον πυθμένα της λίμνης και τα φώτα που αντικατοπτρίζονταν στην επιφάνειά της. Βούτηξα το δάχτυλό μου μόνο μέχρι τον πρώτο κόμπο του.

«Δεν είσαι ακριβώς στο σωστό μέρος», είπε ο αιδεσιμότατος Τζέικομπς. «Πήγαινε λίγο πιο δεξιά. Ξέρεις να ξεχωρίζεις το “δεξιά” από το “αριστερά”;»

Ήξερα. Μου το είχε μάθει η μαμά: *Το δεξί είναι το χέρι με το οποίο γράφεις*. Βέβαια, αυτό δε θα είχε λειτουργήσει με την Κλερ και τον Κον, που ήταν, όπως έλεγε ο μπαμπάς μου, ζερβοκουτάλες.

Μετακίνησα το χέρι μου κι ένιωσα κάτι στο νερό. Ήταν μεταλλικό, μ’ ένα αυλάκι μέσα του. «Νομίζω ότι το βρήκα», είπα στον αιδεσιμότατο Τζέικομπς.

«Κι εγώ έτσι νομίζω. Αγγίζεις τις ράγες πάνω στις οποίες περπάτησε ο Ιησούς».

«Είναι μαγικό τρικ!» είπα. Είχα δει μάγους στην τηλεόραση, στο *Σόου του Εντ Σάλιβαν*, και ο Κον είχε ένα κουτί με μαγικά τρικ που του είχαν κάνει δώρο στα γενέθλιά του, αν και όλα τα υπόλοιπα εκτός από τις Αιωρούμενες Μπάλες και το Εξαφανιζόμενο Αυγό είχαν χαθεί.

«Ακριβώς».

«Όπως ο Ιησούς που περπάτησε πάνω στο νερό για να πάει σ’ εκείνο το πλοίο!»

«Μερικές φορές», είπε, «αυτό φοβάμαι κι εγώ ότι ήταν».

Φαινόταν τόσο στενοχωρημένος κι απόμακρος, που ξαναφοβήθηκα λιγάκι, εκτός απ’ αυτό όμως τον λυπόμουν κιόλας. Όχι βέβαια ότι μπορούσα να διανοηθώ για ποιο λόγο στενοχωριόταν τη στιγμή που είχε στο ίδιο του το γκαράζ έναν τόσο καλοφτιαγμένο προσποιητό κόσμο όσο η Ειρηνική Λίμνη.

«Είναι πολύ καλό τρικ», είπα, και χτύπησα καθησυχαστικά το χέρι του.

Ο αιδεσιμότατος επέστρεψε απ’ όπου κι αν ήταν το μέρος

όπου είχε πάει και μου έσκασε ένα χαμόγελο. «Δίκιο έχεις», είπε. «Υποθέτω απλώς ότι μου λείπουν η γυναίκα και το αγοράκι μου. Νομίζω ότι γι' αυτό σε δανείστηκα, Τζέιμι. Τώρα όμως πρέπει να σε επιστρέψω στη μαμά σου».

Όταν φτάσαμε στην Εθνική Οδό 9, ο Τζέικομπς με ξανάπιασε απ' το χέρι, αν και δεν ερχόταν κανένα αυτοκίνητο ούτε από τη μία ούτε από την άλλη μεριά, και περπατήσαμε έτσι όλο το δρόμο ως πάνω, στην οδό Μεθοδιστών. Δε με πείραξε. Μου άρεσε να του κρατάω το χέρι. Ήξερα ότι ο αιδεσιμότετος με πρόσεχε.

Η κυρία Τζέικομπς και ο Μόρις έφτασαν λίγες μέρες μετά. Εκείνος δεν ήταν παρά ένα βυζανιάρικο τσιλιβηθρόνι, εκείνη όμως ήταν όμορφη. Το Σάββατο, τη μέρα πριν από εκείνη που ο αιδεσιμότετος Τζέικομπς ανέβηκε για πρώτη φορά στον άμβωνα της εκκλησίας μας, ο Τέρι, ο Κον κι εγώ τον βοηθήσαμε να μετακομίσει την Ειρηνική Λίμνη στο υπόγειο της εκκλησίας, όπου η Μεθοδιστική Αδελφότητα Νέων θα συναντιόταν κάθε Πέμπτη βράδυ. Με το νερό αδειασμένο, η ρηχότητα της λίμνης και οι αυλακωτές ράγες ήταν ολοφάνερες.

Ο αιδεσιμότετος Τζέικομπς όρκισε τον Τέρι και τον Κον σε μυστικότητα –αφού, όπως είπε, δεν ήθελε να χαλάσει την ψευδαίσθηση για τα μικρά (πράγμα που μ' έκανε να νιώσω μεγάλος, συναίσθημα άκρως απολαυστικό). Ο Τέρι και ο Κον συμφώνησαν, και δε νομίζω ότι το κάρφωσε κανείς απ' τους δύο, στο υπόγειο της εκκλησίας, όμως, τα φώτα ήταν πολύ πιο δυνατά απ' αυτά στο γκαράζ του πρεσβυτέρου, κι αν στεκόσουν κοντά στο τοπίο και το κοιτάζεις προσεκτικά, μπορούσες να δεις ότι, στην πραγματικότητα, η Ειρηνική Λίμνη δεν ήταν παρά μια νερολακούβα. Και μπορούσες επίσης να δεις και τις αυλακωτές ράγες. Μέχρι να 'ρθουν τα Χριστούγεννα, το είχαν μάθει όλοι.

«Μια μεγάλη απατεωνιά, αυτό είναι η λίμνη», μου είπε ο Μπίλι Πακέτ μια Πέμπτη μεσημέρι. Ο Μπίλι και ο αδερφός του ο Ρόνι σιχαίνονταν το Κατηχητικό της Πέμπτης, αλλά η μητέρα

τους τους ανάγκαζε να πηγαίνουν. «Αν μας τη δείξει άλλη μία φορά και μας ξαναζαλίσει μ' αυτή την ιστορία του περπατήματος στο νερό, θα ξεράσω».

Σκέφτηκα να παλέψω μαζί του γι' αυτό, αλλά ήταν πιο μεγαλόσωμος από μένα. Κι επίσης, ήταν φίλος μου. Εξάλλου, είχε δίκιο.